

Σχολή Επιστημών της Αγωγής

Τμήμα Δασκάλων

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος μαθήματος:	Πτυχίο Δημοτικής Εκπαίδευσης
Κωδικός:	PEGRK101
Κατηγορία:	Τμήμα Δασκάλων – Υποχρεωτικό / Άλλα ακροατήρια – Επιλεγόμενο
Επίπεδο:	1ο εξάμηνο
Έτος σπουδών:	1ο έτος
Εξάμηνο:	Χειμερινό
ECTS:	5
Όνομα διδάσκουσας:	Δρ. Μαρία Χριστοδουλίδου-Πάρλαλη
Τίτλος μαθήματος:	Νεοελληνική Γλώσσα Ι

Μαθησιακά αποτελέσματα:	<ol style="list-style-type: none">1. Να διακρίνουν τα διαφοροποιητικά στοιχεία ανάμεσα στον γραπτό και τον προφορικό λόγο.2. Να γνωρίζουν τους τρόπους σύστασης των κειμένων3. Να αναλύουν ποικίλα κείμενα και κυρίως μαθητικά γραπτά βάσει κριτηρίων κειμενικότητας4. Να αναγνωρίζουν σε ποιο βαθμό τα εκπαιδευτικά προγράμματα γλωσσικής εκπαίδευσης λαμβάνουν υπόψη τους την κειμενογλωσσολογική προσέγγιση5. Να γνωρίσουν τα διάφορα κειμενικά είδη, (κυρίως στην περιγραφή, την αφήγηση και την επιχειρηματολογία), ξεκινώντας από μια πρώτη κατηγοριοποίηση με βάση τα διαφοροποιητικά τους χαρακτηριστικά.6. Να μελετήσουν τα είδη κειμένων, ενταγμένα στα διάφορα σχολικά πλαίσια.
Περιεχόμενο μαθήματος:	<ul style="list-style-type: none">• Εισαγωγή στην κειμενογλωσσολογία: κείμενο και κοινωνία, είδη κειμένων, κειμενικοί δείκτες, συνοχή, συνεκτικότητα, υφολογία• Προφορικός και γραπτός λόγος: τα διαφοροποιητικά στοιχεία ανάμεσα στον γραπτό και τον προφορικό λόγο.• Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση κειμένων: βασικές αρχές της κειμενοκεντρικής διδασκαλίας σε αντιδιαστολή προς την παραδοσιακή• Ακολουθίες: περιγραφική, αφηγηματική, επιχειρηματολογική, οργάνωση και γλωσσικά στοιχεία τους, διαφορές μεταξύ τους• Λόγοι: εκφραστικός, πληροφοριακός, της πειθούς, λογοτεχνικός. Διαφορές μεταξύ τους και διαφορές μεταξύ ειδών λόγου, κειμενικών ειδών και ειδών ύφους• Ερμηνεία του κειμένου: επικοινωνιακοί, κοινωνιογλωσσολογικοί, υφολογικοί παράγοντες. Τα κείμενα ως μέσα κατανόησης και κατασκευής νοημάτων• Γραμματισμός: γραμματισμός και γλωσσική διδασκαλία, διαφορές μεταξύ αναγνωριστικού, στοχαστικού και γραμματισμού δράσης. Διδασκαλία της γλώσσας και

	κοινωνία
Βιβλιογραφία	<p>Adam, J.-M. (1999). <i>Τα κείμενα: Τύποι και πρότυπα. Αφήγηση, περιγραφή, επιχειρηματολογία, εξήγηση και διάλογος</i>, μτφρ. Γ. Παρίσης, επιμ. Ε. Καψωμένος. Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Bernstein B. (1971). <i>Class, Codes and Control, I</i>. London: Routledge and Kegan Paul.</p> <p>Bernstein B. (1990). <i>Class, Codes and Control, IV</i>. London: Routledge.</p> <p>Halliday M. A. K. & R. Hasan (1985). <i>Language, Context and Text: Aspect of Language in a Social Semiotic Perspective</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Ματσαγγούρας Η. Γ. (2001). <i>Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου. Η αφού σκέπτονται γιατί δεν γράφουν;</i>. Αθήνα: Γρηγόρης.</p> <p>Πολίτης Π. (2001). «Προφορικός και γραπτός λόγος». Στο Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ., σε συνεργασία με τη Μ. Θεοδωροπούλου), <i>Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα</i>. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 58-62 (βλ. επίσης www.komvos.edu.gr).</p> <p>Χαραλαμπίδης Α. και Σ. Χατζησαββίδης (1997). <i>Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: Θεωρία και πρακτική εφαρμογή</i>. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.</p>
Εγχειρίδια:	<p>Αρχάκης Α. (2005). <i>Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων</i>. Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Γεωργακοπούλου Α. και Δ. Γούτσος (1999). <i>Κείμενο και επικοινωνία</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Μπαμπινιώτης Γ. (1991). <i>Γλωσσολογία και λογοτεχνία: Από την τεχνική στην τέχνη του λόγου</i>. Αθήνα.</p>
Αναφορές:	<p>Beaugrande R. & W. Dressler (1981). <i>Introduction to Textlinguistics</i>. London: Longman.</p> <p>Knapp P. & M. Watkins (1994). <i>Context — Text — Grammar: Teaching the Genres and Grammar of School Writing in Infants and Primary Classrooms</i>. Australia: Text Productions.</p> <p>Πολίτης Π. (2001). «Γένη και είδη λόγου». Στο Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ.), <i>Λόγος και κείμενο</i>. Δράση 1 του <i>Ηλεκτρονικού Κόμβου του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας</i> (ΥΠΕΠΘ), www.komvos.edu.gr. Θεσσαλονίκη.</p> <p>Renkema J. (1993). <i>Discourse Studies: An Introductory Textbook</i>. Amsterdam: Benjamins Publishing Company.</p> <p>Χαραλαμπίδης Χ. (1992). <i>Νεοελληνικός λόγος: Μελέτες για την γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος</i>. Αθήνα: Νεφέλη.</p>
Διδακτικές Μέθοδοι (Μεθοδολογία):	<p>Οι συναντήσεις του μαθήματος συνδυάζουν την παρουσίαση των θεωρητικών ζητημάτων και την προσπάθειά εμπέδωσής τους μέσω ασκήσεων. Οι διαλέξεις και η εμπλοκή των φοιτητών σε έρευνες και παρουσιάσεις στοχεύουν στην ανάπτυξη παιδαγωγικών και ερευνητικών δεξιοτήτων και συνεργασίας όλων των φοιτητών. Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι η ανάπτυξη κριτικής σκέψης και η προετοιμασία των φοιτητών για τη διδακτική πράξη.</p>
Ποσοτώσεις αξιολόγησης:	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδιάμεσες αξιολογήσεις (Εργασίες και ενδιάμεση εξέταση): 50% • Τελική εξέταση: 50%
Γλώσσα διδασκαλία:	Ελληνικά